

Arfföreringen

C. b. vereinigun
2. 1.

Som aff menige Rijssens

Rådh/ Ridderstap/ Biskoper/ Prelater/
Ständer/ Stådher/ Krigzfolck/ och then menighe
Man/ är blestwen förmvet och eendrächteligen stadsfåst
och beträffigtet vthi Norköpings Her-
redagh.

Thet 22. Martij/ år 1604.

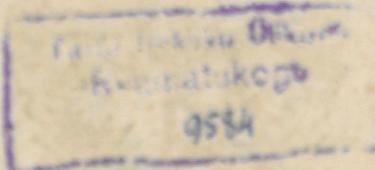
STOCKHOLM,

Eryckt aff Ignatio Deurer/ och fins
hos honom til liöps,

ter/ så skal öfuerheten vara pliktig/ henne med en dhrlig Beubestatt at
afläggia. Och ther så är/ at hon tager en sådan Man/ som Konungen
eller Fursten kan late sig med åtudija/ så skal oc saue Låhn wijdare war-
da förlänget in uppå honom/ och bågge theres Achte mansarwingar.

Lil thet Femptonde: Undoch vthi Stockholm bleff beslutit/ Åhr etc.
1599. at halfparten aff Håredz sakören skulle Håredzhöfdingen behållas
oc thē andre halfparten skulle komma i Håredzlistan/ så förmisnar man
doch/ at sådant beslut är måst vthi alla Landzänder och håreder här i rijk-
het/ vthi thet fallet intet effierkönnet. Hvarföre är vij ånnu så öfver-
ens wordne/ at håredzhöfdingene samt med Fougderne/ skal ändeligen
late komma i Håredzlistan thē halfparten aff håredz sakören/ som beslu-
nes kan wara fallen sedan saue beslut giordes opå Håredz deelen/ oc ther
skal hållas ransakning om lester dombörernes lydelse oc Fougdernes rå-
benkaper. Ther til stöle förordnas wisse mänsch them öfuersee/ så at Ko-
nungen först må stee rätt/ och Hårederet icke blißiver trångdt ther ifrå/ sō
spå en almenelig rijkdag friswilletigē oc enhålleligē är beslutit. Hwil-
ken håredzhöfdinge eller Fougder/ sō här om ickerechtig bestedh göra kan/
skal affärtias af sitt håradzhöfdingzdditie oc / Mydeté af sitt Fougderij/ oc
aldeig wara om något Embete betrodd. Thesliket så stola oc håredzhöf-
dingerne oc Fougderne hvarf dheriåt dombörerne oc råbenkaperne in-
leserettes/ hwilket dhrlig vid høgste strafom. Iohannes tjd stee skal göra
bestedh hwad sō i håredzlistan de kommet/ oc ther opå drifswa/ at när sō Cro-
nones oc håredzhöfdingens del blißiver giord/ at oc thē del sem Hårederet
hafua bdi blißiver oc vþburēså framt the icke både therföre wele tilbörligē
blißiva straffedes/ sō förbemålt är oc betala ther ofnu spå huad sō ther vti se-
lar. Lil thet sidste/ sō drif af os beslutar/ at hvar rikssens lägehet så til-
fader oc omtrångde/ at wår nädigestediwer beg närmari/ antingen vthan
Landzeller manbehöfdes/ oc H.R.M. sön Riksses gagn/ oc båste stul måste
draga dedöwer Riksses granger/ så skal ther med hållas efter freckholms be-
slut/ oc H.R.M. ingalunde längre blißiva horte af rijket än til Bartholomei.
Då vi thene förening frimisselat/ ondde oc utmungne arnde och sanctoft hafte/
och ale oc mögt hore Sveriges land til gagn oc gode/ eröf/ oc hifländ/ oc then/ send
then tillförring sō här i lute mäte af os frimilligē arnd/ ar/ mæle vti alle sine Dunc-
ter/ bode nr sch/ framtidens/ efter som the veth. Vosskofven oc orden hove/ hållas för-
blika/ försvara/ oc fullorda/ hafve mi förmöje mea märe eigne/ så oc mäders oc blå-
reddens Signeret/ så förlalet oc underströmt/ kase in ob af then Höghorne Fyrste och
Herrre. Hertia Iohan. Sveriges rytter Arsförste/ Hert. si översöd/ oc Dael/ hafte/ s
at høge: N: ni mere roast brede mid os ther saue göra mille/ dmitter. H.R.M. Rymo berjet
mod frimilligē ondde och skummen alje/ ne mætte hafver. Actum Norköpings/
ihen 22. Martij/ åhe efter Christi Jödefe/ 1604.

I effterstrefne Sweriges Rijkes Rådh och Ständer/ Grefwer/ Fräher-
 rer/ Biskopar/ Adel/ Presterkaf/ Krijgzbefhl/ Borger-
 kaf och menige Almoghe/ som uppå thegne beramna-
 de och nu igenom Gudz nädige tilhielp/håldne oc öfverståndne Rijks-
 dagh här i Morköping/ hafwe warit försambladhe/ hädhe fullmächtige
 aff alle Landzändar/ Såsom och eliest på wåre eghne wåghne/ Göre
 witterligit/ Effter såsom allom thesförvthan noghsampt vshan twis-
 wel funnigt år/ at uppå thet åhr 1544. tå bleff vthi Westerårs aff me-
 nighe Sweriges Rijkes Ständer samtyckt/ bewilliet och besluteit/ at
 Sweriges Rijke som tilsförende hadhe warit ett WalriFFE/ skulle eff-
 ter then daghen vara ett Arff. Konungeriske/ och blifwa hoos Saligh
 hoos Gudhi och högTijh i läminnelse Konung Gustaffs manlighe
 Lijffzarwinge och theras Mans afföde/ Arfwinge til Arfwinge/me-
 dhan en aff then Konungslighe Familie på Sverdysiden igen wore/
 Ty Sweriges Rijkes Ständer hadhe noghsampe förmummit/ vthi
 hwad hädha/ inbördes oenigheet/ Blodzvhgiutelse och alchanda
 fördärff/ Rijket war kommet vthi/ vnder Walkonungers Regemen-
 te/ när then rätte Linien/ Byrdan eller Successionen icke achtat
 bleff/ vhan then enne hafwer welat hafwe och indraghe i Rijket then
 Konungen/ och then andre en annan/ ther igenom emellan Rijksens
 inbyggiare inbördes twedräct och oenigheet är upkommen/ och heele
 Rijksens fördärff folgte. Bredhe widh thetta hafwe och Rijksens
 Ständer ihughkommet och betänkt then store wålgerning som högh-
 bemelte Konung Gustaff hem och heele Rijket bewijst hade/ i thet h.
 R.M. tt hade hafft både Godz/ Blodh/ Lijff och Lefwerne osparde för
 hem och thetta heele Konungarijket skuld/ och frijat och förlössat
 hem alle ifrån then omilde och gamble Konung Christierns öfver-
 wald/ Tyrannij/ Mord/ Kooff/ Brand och annat ynceligit
 A ij
 och

och försträckeligt öfvervälde/ ther under the vahan nägen Menniskos hielp/ undertryckte och förläne wore/ och sedhan kommet Rijket til sine förra kraffter/ förmögenhet och berligheet igen. Och förthen-
stuld så hafwe Rijksens Ständer/ på ther the måtte bewissa theras
frihjelitacksamhet emoot höghbete Konung Gustaff och hans efterkomman-
de/ frijhwilligen och eenhälleigen beslutte/ at efter höghbete Konung
Gustaff dödhelige fränsfälle/ då skulle H. K. M. s äldste Son tagha
widh Regeringen/ och efter honom hans Konunglige och Furstelighe
ächte Manköns Arfwinger/ then ene effter then andre. Ther ock så
wore/ at then äldste Sonen vahan Manköns Arfwinger affginge/ så
skulle Rijket och Regementet falla til then Andre/ och han och hans
Manköns Arfwinger blifwe ther widh så länge een igen wore/ ock så
sedhan then Eridie och ficer/ effter som siefive Arfföreningen i Book-
stafven vthwisser. Effter samme Arfförening tå år framledne Konung
ERIETH kommen effter sin Herr Fader/ såsom then äldste och
primogenitus til Regementet/ och effter honom Konung Johan och
hans Son Konung Sigismundus nu regerat. Konung i Påländ.

G. A. A. V.
P. G. A. A. V.
E. M. S. L.

ther bredhe widh lant förfotte en
Testamens ordning/ huruledhes H. K. M. s vilie åt/ at hans Barn
och effterkommande/ både emot sig inbördes och sedan theras Undersäter
förhälla stola/ på hvilket Testament och Rijksens Ständer uti Arfför-
eningen sig såsom ett Fundament ther uppa Arfföreningen grundat åt/
referere/ gifwandes ther medh noghsampe iilkenna/ at medh mindre
höghbemalte Konung Gustaffs Barn och effterkommande sigh så för-
hälle/ såsom H. K. M. s yterste vilie hafwer warit/ och effter Testa-
mentet sigh regulere. Så kunne the och icke hafwe sigh uppa Arfför-
eningen til at berepe/ eller then Rått til Rijket nitore/ som hon medh
sigh hafwer. Och går Testamente ther uppa förmånligheten vth/ at H.
K. M. s Barn och effterkommande/ stole för all ting Gud; ähre och
hans salig görande ord älste och försvarare/ vahan nägen Superstition
eller Menniskiers påfund/ effter som H. K. M. ther hafwer hulpet
et

13.

U. S. J. S. 149.
H. K. H. K. H. K.
E. R. G. B. B. B.
B. B. B.

till at vprätte/ och komme i litvet/ och sedhan at the sigh inbördes älste
och ähre stole/ och theras Undersäter widh Lagh och Rått sampt alle
wälfangne Privilegier hälle och bestydde. Effter förberörde Arfföre-
ning/ då bleff Konung Erich effter sin Heer Faders Saligh Konung
Gustaff; dödh/ såsom then närmeste och primogenitus, Regementet
och Rijket öfverantwardat: Men effter han icke så regeradhe som
hans salige Herr Faders Testamente innehölt/ ther uppa Arfförenin-
gen grundadhe sigh/ Så kunne och hans Regemente icke länge blifwa
beständne/ vthan Rijksens Ständer nödgades för laglige och stålige
Orsaker stuld/ som vthi then Skriffi som ther om aff Trycket vthgän-
gen år/ warde förmålte/ at stille honom och hans Arfwingar widh
thetta Rijket och Regementet/ och sedhan vthi stadhien igen anamma
Konung Johan/ Christeligh och höghlofsligh i åminnelse/ såsom then
närmeste effter Arfföreningen/ för theras rätte Herre och Konung.
Och andoch H. K. M. så länge H. K. M. s Lijffztsidh warade/ Chri-
steligen och väl regerade/ Hadhe och vthan twifvel myckit meere fun-
nen Rijket til gagn os. gdhe vthrätte/ hvor en hoop onde Nådhgifware
re icke hade warit/ som samtyckte at H. K. M. måtte införa then sta-
delighe förändring vthi Religionen/ såsom mästadeels förhänder ha-
des/ så länge H. K. M. s Lijffztsidh warade/ igenom hvilken såsom
och annat meera som the onde Nådhgifware H. K. M. inbläste/ sigh
försakades/ at then Broderlige tilförsicht som medh rätta hadhe bord
at vara emellan H. K. M. et och H. K. M. Brodher/ then Stoott-
mäctige Högborne Furste och Herre Hertigh Earl/ etc. bleff förhin-
drat och stoort Denigheet här vthi Rijket sigh dagheligen försakade.
Men så leffde H. K. M. ther medh ett ondt Testamente effter sigh/ at
H. K. M. emoot sin Far Fadhrs Testamente/ så och sin eghen giffne
Revers, thervthi H. K. M. förplikter sigh widh Gudh och sin Ståls
Saligheet/ b'dhe för sikh och sine effterkommande/ at H. K. M. wil
samma sin Far Fadhrs Testamens ordning obråglighen hälla/ hafwer
lätet upföde sin Son Konung Sigismundum i Påländ vthi then
wilsfarande Pålviske Religion/ såsom och igenom förbitte sine otrogne
Nådhgifwares rådh/ förtickat honom vthaff Rijket/ och latet honom
we.

wordhertaghe ther Pälenske Rijket/ ther i thaff alt ther buller och olycke
som wij vti vårt kare Fädernesland hafte e/hafwer sitt rätte vrsprung.
Utenforskrift 1594. vthi sin Konungslige Kröning giorde sin Eedh och skriftilighe
sigismundus *1594.* *Forsäkring* at han ville hålla alla Sveriges Rijkes Inbyggjare/ bå-
de höge och läge/ Andelige och werldzlige/ vthi theras Religions Fri-
heit/ så at the then aldeles frixt och obehindrat niute skulle/ effter som
then Augsburgiske Confession förmåler/ hvilke Keyser Carl then V.
på Rijksdagen i Augsburg öfverantwardat bleff/ effter som selfve E-
den och försäkringen wißare i Bookstafwen/ bådhe här om och annat
meera vchwisser. Men allthenstund han war vthi then Papistiske lå-
ran vysödd / och hade oft sin Fader Päven indruckit/ at man icke war
pliktig til at hålla Råttare/ hvad man hem i sadhana fall losvadhe
och tilsade: Therfore holt han samma sin Eedh och försäkring icke län-
ge/ vthan strax Kröningen warde öfverstånden / förordnadhe han
til Stadthällare uppå Rijksens fornämste Hufrudh Slott Stock-
holm/ Grefwe Erich som war en vppenbar Pwd. Såsom och til-
staddé och effterleet en hoop Papistiske Präster / at hålle vppenbarlige
Conventer och Religions exercitia, bådhe vthi Stockholm/ Drot-
ningholm och Vadstena/ hvilke theras förgifft och Eceter ibland un-
dersåterne vthsyg skulle. Och drogh ther medh sin loos aft Rijket/ och
leet icke then ringeste Bookstaff effter sig/ huru som Regementet vthi
hans främvaru skulle blifwa föreständie. Hwarfore nödgades vår nä-
digste Furste och Herre/ och Rijksens Kådh at vthskrifte en Herre-
dagb til Suderköpingh / och ther berådhslå och samsättie sig medh
Rijksens Ständer/ huru såsom Regementet vthi Konung Sigismun-
di främvaru skulle blifwa föreständet. Men effter han sågh at hans up-
sätt igenom samma Herredagh bleff honom mykt förhindrat/ Ther-
fore sā l. d. he han sig medh all macht ther emot v/ oanseende at ther
doch intet annat bleff handlat/ ån ther som war hans Eedh och försä-
kring lijmäige/ och lände bådhe honom och hans effterkommande till
gagn och godhe/ om han ther eliest hadhe welat eller funnas förstå.
Men effter vthi ther Beslut som ther gjorder/ stodh at alle Papistiske
fatt

14

samtveinder och rutm/ som här i Rijket wore/ skulle affstallas/ och the-
ras Präster och Lärare innan Sex wekor/ aff Rijket förwissas. Ther-
fore sā hafwer samma Beslut intet funnet behaghe honom/ churu och
ther medh war intet annat än hans och Rijksens gagn och båsta fölt/
och icke ett ord fanns ther vthi som kunde vara til at straffe/ vthan alle
the som ther til hade samtycke/ och ville ther vthi blifwa/ måtte heete o-
etrogne och oproriske/ och the andre som sigt ther emot vpladhe/ eller och
fölle ther ifrån allene kallades råträdiche Undersåter/ På thet han sā-
ledhes måtte sondre Rijksens Ständer ifrån hvor andre/ och vphisse
then eene Landzåndan emot then andre/ och therigenom komme them
aff wäghen som han förmecnte sigt vthi samma Religion hafive något
moostånd aff/ och hafwer hans vpsätt icke aldeles slagit honom felet;
Ty i Finland ther kom han sā mykt tilwäge/ at then Förrådaren Claes
Lemming ladhe sigt sampt medh the Finke vp emot heele Rijket/ och
sondrade sigt ifrån the andre Rijksens Ständer/ som vppå thenne sjide
wore/ therigenom mängre Tusende ostydiche Menniskior aff then me-
nige Man vthi Finlond och Österboenen/ komme om Halsen/ och vår
nädigste öfwerheet n. skades tvenne Resor begiswa sigt vthöfvet til
Finland på st or bekostnad/ förr än sädant vproor och tredrächt kunde
blifwa stillat. Ther samme hade han och förhender vppå thenna sjidha/
medh the Stadthällare som han vppå alle Slott/ och i alle Låndzandar
förordnadhe/ hvilke hadhe then besalning/ at the skulle then Papistiske
hopen och theras Conventer beskydde. Och hade han även then sam-
me Spel kommet här tilwäge som i Finland stedde/ hvor thet icke has-
de medh tisdige rådh och vår allernädigste Furstes och Herres flätighe
omvårdnat blefwt förelommiet. Ty samme Stadthällare hadhe then
besalning aff Konungen i Pålland/ at hvor them icke blefwe effterlätit
sā före theras Regemente som han wille/ och hade them befatat/ oanseede
at thet war aldeles oråt och emot hans Eedh/ så skulle the läggie sigt
medh wåld vp emot vår nädigste Herre och Rijksens Ständer/ och
thervhinnan skulle Krigzfolcket wara them biständiche. Men når
han sågh/ at thesse Prästilar och Stämplingar intet kunde på thet sät-
te hafwe någon framgång/ så hafwer han slaget vppå en annan bogh/
på

på thet han sju måtte kunne göra Suderköpingz Beslut om intet. Och
hafwer han ther til icke kunnat finne ett bättre medhel/ än at effter han
fornam at mästedeelen vthaff Rijssens Nådh the trachtade ther effter/
huruledes the kunne komma thetta Konungeriske åter igen til ett Val-
Konungarike/ och under then Frisheet och liskmåttigheit såsom i På-
land ån i thenne här dagh brukas och hafwes förhänder. Therfore gaff
han them tilstand/ at the skulle uppläggie sigh emot then Stormäktige
Högborne Furste och Herre Hertig Earl etc. hvilken han tilsörenne
fullmacht och besalningh gifvit hadhe/ at han thetta Rijke och Reges-
mense uppå sigh tagha skulle/ vthi hans främvaru medh Rijssens Nådh/
at styra och regera/ och sende dem förthenkuld effter såsom the
och högeligen ther effter trångtade och långtadhe/ en synnerligh Reges-
nings fullmacht/ hvär effter alle Ständer skulle hafwa sigh til at rätta
och regulera, oanseende at medh menighe Rijssens Ständer aldrigh
ther om någon sinn war handlat/ eller någonh bewilning stede/ myckie
mindre til något Beslute kommet/ at sådant Regemente här vthi Rij-
set vara skulle. Han gaff och ther bredhe vte/ den befalning vth/ at
hvär then Stormäktige Högborne Furste l. Herre Hertig Earl ic.
som Regementet i händer hade/ icke ville låte sigh ther medh åthöye/
tå skulle the förbitte Regementz Nådh (såsom han them Titulerade)
upmante Ryttare och Knechte/ at stå höghbemålte Hertig Earl och
allom them emot som samme Regemente icke ville vara undergiffne/
oanseende som förbemålt är/ at medh Rijssens Ständer aldrigh någon
handel eller Traktion någon sinn war gjord eller företagen/ hvilket
och är så väl som alt annat handlat emot Arsförerningen/ och Konung
Gustafs Christeligh ihughommelses Testamente/ samt then förord-
ning som h. R. M. vthi sin lifffjördh gjorde emellan Konung Erich
och Konung Jahan. Men när nu thetta aljintet funne hielpa honom
vthi hans förhafwande/ hafwer han då begifvit sigh hje in i Rijset
medh en fremmende Krigshårt/ til at aldeles medh macht ödhelågla
och vchröta dem som honom vthi hans osibörlige och egudhöchtige fö-
rehafwande något motstånd hafvre gjorde/ och sigh ther emot upplagde/
och medh väld welar sättia sin Religion här in i Rijset. Och ändoch

15.

han bleff noghsampe förmant / at han skulle stille thet fremmende
Kriiggfolck vidh sigh/ och lätte alla Saker komma til ett laghligit för-
höf/ och straffa then skyldighe/ och then oskyldighe som medh spåkt och
lagh lefwa wille/ frije och försware effter sin giorde Eedz lydelse/ Så
kunde thet doch aljintee hielpa/ vthan han hårdade alt framgeent fort/
in til thes/ at thet då på sidstonne kom til ett uppenbare slagh/ ther mäns-
gen rättelassens karl måtte sättia lissvret til / och lyckadhes thet då ho-
nom som han hadhe rätt til/ så hans Håår bleff nedherlagd/ och han så
gott som een fången man. Och churu wäl vår nädigste Furste och
Herre sampe Rijssens Ständer som medh h. f. n. wore/ wäl hadhe
hafte bådhe Orsaak och tilfälle då strax til at vpfäye sigh ifrån Konun-
gen i Pålandz Regemente/ och medh liska mått wedergöra then öfver-
väld och orått som han hade achat them at tilfoge: Doch liktwäl för-
lätte the honom alt hwadhe han hade gjordt them emot/ och annammade
honom för theras Herre och Konung igen/ och vpråttade medh honom
ett nyet fördragh/ vthi hvilket sattes thet wiste/ at hvem som först sam-
ma Fördragh öfverer/ honom skulle Rijssens Inbyggjare ingen
hörsamheit eller lydno bewisse. Men han hölt thet såsom alt annat
som han hafwer lofwar/ och förr än man wiste ett ord ther aff/ begaff
haff sigh medh Rijssens Skep och Skytt sin koos åth Påland igen/ be-
satte Calmarne Befästning medh een hopp fremmende Kriiggfolck/
understodh sigh och at wele förraste Elfszborgh/ och göra i Westergöt-
land infall medh Mord och Brand/ vpråckte Finnarné på nyet igen
til Vproor/ therigenom och månge fore ille/ och vptende på sidstonne
i Läland thetta Blodhörtige Kriigh/ som wij ånnu hafwe händer e-
mellan. Och ändoch wij på åthstiliclighe tisdher förmante honom/ at
han medh sådanne fiendeligh handel skulle affstä/ och ther hans lägen-
heit så wore/ at han stelff icke kunne komme hje in/ at han då ville sen-
de sin Son hje/ effter Rijset vthan Konung icke var a kunde/ så ville
wij annamma honom för vår Herre och Konung/ när han komme til
sine åhr/ och kunde Rijset försäkte och Rijssens Regering förestå. Men
så hafwer thet platt intet hulpit/ vthan the som Brefwen hafwa fram-
förde/ är fastade i Torn och hächtelse/ och han hafwer så sedan som förr

ale in til thenne närvärandes stund på het siendligste satt os til på
alla slydhör/ och ännu gör/ och welat skyndat os alle omliggande Po-
tentater/ ther han het eliest hadhe kunnat komma tilwåghe/ uppå hal-
sen/ och bortgifwit Rijssens rättigheet/ och medh mange åhrerörighe
Bref och Mandater som han hitt in vhi Rijket sendt hafwer/ welat
vväckta Rijssens Inbyggiare til vproor och obestånd/ effter som thet
och annat meere vthförligere är vhi then Renunciation som wij haf-
we latet författa/ tilkänna gifwit/ vhi hvilken är fullkommeligen in-
fördt hwdh ståliche och laghlige Orsaker som wij hafwe haffte at stille
os ifrån Konungen i Påländ. Så althenstund os icke mögeligt är
vnder ett sådhant omilde och ochristligit Regemente at lefwe/ ther aff
wij görlichen kunne see intet annat vara til at förvänte än bådhe vår
timmelige och ewige fördärff. Therföre så hafwe wij aldeles sagdt os is
från honom och hans Barn och efferkommandes Regemente/ och op-
sagdt honom vår Eddy/ Huldkap/ Troskap och Manskap/ ther medh
wij hafwe warit honom förbundne/ althenstund han hafwer som nu be-
mält är/ stilde sig först ifrån os. Och ändoc. H. J. moste bekenne ingen
ware närmare effter Arsförenningen til thetta Rijkes Crono och Re-
gemente effter Konung Sigismundo och hans Barn/ än then Hög-
borne Furste och Herre H. Jahan/ Sveriges Rijkes Arsförste. Doch
likväl effter H. J. N. selsf sin Rått hafwer friwilligheten vhi vår
närvärar wedersalat/ effter then Orations lydelse som H. J. N. hade
vhi någre the förmämste Stånders närvärar/ then G. Mart. til G. N.
Hertigh Carl/ ec. och slygh förtalat/ at han ingalunde wil/ anteingen nu
eller i framtidens legge slygh op emot thet som vhi Linköping hafret
warit beslutet/ och wij här nu åter på nytt hafwe approberat och gile-
lat vhan vydraahit vår nädigste Furste och Herre Hertigh Carl/ ec.
och H. J. N. Manlige åchte Lijffhartningar somma Rättighet/ och
begärer thet H. J. N. Rijssens Regering uppå slygh tage wille. Therfö-
re sasom och för andre laghlige och ståliche Orsaker skuld/ aff hvilke en
part vhi Linköpings affledh åre vpråknadhe. Så hafwe wij icke fun-
net H. J. N. Rijssens Regering vpdraghe och vpdå trångie/ och ther
therföre sasymtu meere/ at wij wäl hafwe kunnat besinna/ at H. J. N.

16.

icke hafwer kunnat vhi thente sine vnge åhr sådanne last och börde som
Rijssens Regering vhi thenne besvärlige tjd medh slygh hafwer/ vth-
stā och draghe/ vthan så frampit wäre Fiender skal skee tilbörligt moot-
ständ/ och Rijket komme til Roo igen/ tå hafwer behöffds ther til näst
Gudz nädige hielp och bisständ en mägen och förståndig öfwerheet/ som
funne weeta Fienders illstige Practiker at förebyggia och emot stå/
och Rijssens feel och brister bote och bättre. Therföre medan then Stor-
mächtighe Högborne Furste och Herre/ Herr Carl/ Sveriges Rijkes
vthkorade Konung och Arsförste/ Hertig til Sundermanneland/ Ne-
riche och Vemeland/ etc. vår allernädigste Furste och Herre/ är een
aff wäre naturlige Arsförster/ hvilken wij tilförende för vår rätte och
ordenlige aff Gudhi förseedde och förordnadhe öfwerheet bekendt och
antaghet hafwe/ hafwer warit näst Gudh alzmächtig then eendeste som
os vhi thenne swinde och farlige tjd hafwer igenom sin Furstelige om-
värdenat/ fljt och arbete/ frihat ifrån wäre Fienders wåld/ och hållit os
widh Gudz klare och saliggörande reene ord/ så och Sveriges bestreff-
ne Lagh och alle wålförte Privilegier, så at churu wäl wäre Fiender
hafwe medh all illstigget/ wåld och macht uppå thet häftigste trachtet
os och thetta vårt Fädernesland effter/ så hafwe the ånta (Gudh thes
loff) intet kunnat vhrått/ vthan Sveriges Rijkes Grenzer äré åna-
nu in til thenne Dagh oförminstat behåldne wordne/ för hvilket wij
näst Gudh ingen annan hafwe/ vthan H. J. N. til at betacke/ som för
alles vår wålfård sitt Lijff och Blodh hafwer ospardt haffte/ och os så
höghe och dräpeliche wålgerningar bewijst/ som tilförenne näplighen
fleddt och wederfarit är.

Therföre på thet at Gudh först och fremst för sådane näder må skee
loff och pris/ och högblete vår nädigste Herre och vthwalde Arsför-
nung Hertigh Carl/ ec. tacksamheet aff os besinne/ Så hafwe wij sam-
fält och synnerligen nu som tilförende vthkorat/ annammat och taghit
högblete Hertigh Carl/ ec. för vår fullkommelige rätte Regerande Rij-
nung och öfwerheet/ hvilken wij och wele och skole/ så sant os Gudh hiel-
pe til Lijff och Siål/ bewisse all huldkap/ troskap och manskap/ effter så
som erogne Undersåter uppå Gudz Budh och alle verdylige Stadhs-

Bij

ges/

Jesu Kristus
Yttersjöbyggning
Jag & Joh. Magno

gärs/ och thetta Konungerikes gambla och loslige sedvattes vägne/ å-
gner och bör/ och vian återvendo/ hålla/ göra/ och fullkomna/ och hand-
la/ och öfverheet/ skyldige och pliktige är: Lijff/ Lefwerne/ Godz/ åghor/
och ale thet wij åghe/ wele wij hafwa ospare/ för H. F. N. och vårt Så-
dernes Rijke skuld: Vthi inbden/ och når H. F. N. ther uppå fordrar/
trolien opfattie och medh honom niwte/ vndgällle/ lefwe och död. Och
effer H. F. N. (Gudh thes loff) medh Lijffzartfherstafteer/ os och me-
nige Rijket til tröst och hugswalelse försedd år: Så althenstund sā väl
the höge Potentaters/ såsom och alle Menniskiors lefwerne och wäsend
står vthi Gudz Hand och wäld. Ætherföre hvor H. F. N. uthaff thenne
verlden til then ewige saligheten kallat blefwe och afginge hvilket then
Altmächtighe Gudh länge frisse och bewara wille/ tā loswe/ förplichte/
svärje och bylle wij här medh/ på thet aldra krafftigeste fullkommeligen
och eigenkallelighen/ samfåle och synnerligen liske som förberöd är/ H.
F. N. äldste Son/ Högborne Furste Hertig Gustaff Adolff för alles
wåres näckommendhe Konung/ hvilken näck Hertig högborn Hertig
Carls/ ec. salige affgång vthi Regementet och then Konungliche hög-
heit inträdhe/ och vår Konung wara och blifwa skal: Såsom wij och
för os och våre efferkommande bevilge och stadsfaste/ och hottom för
vår Herre och Konung annamme/ warandes honom vthi liska mätto/
hulle trogne och rätträdige/ och Lijff och lefwerne hoos honom opfattie/
och vthi alla mätto behelpelige/ trösteliche och beständige wara/ och ale
thet göra och låta som trogne och rätträdige Undersåter på åhre/ Gedh
och Löftes vägner/ ågner och böör. Och then yngre H. F. N. Son/
Carl Philip/ then Högborne Furste och Herre Hertig Carl Philip/ skal behålla H.
F. N. Furstendömme/ Sudermanneland/ Närke och Vermeland/
Västbo och Wallahärdi sampe annat meera/ som Testamenteet vthi
wiser medh alle Andelige och verldelige Jurisdiction och rättigheter/
aldeles såsom H. F. N. thet innehade förr än H. F. N. til thenne Rijks-
sens Regering kom. Men then Högborne Furste Hertig Johan skal
bekoma thet Furstendömme som salig Hertig Magno efferlänt war/
sås Unser hvilket wij på thenne Rijkdagh medh flere Låhn och Rättigheter ha-
förd.

we förbättrat/ effter som then Donation h. f. n. ther uppå gifwen
är vthwisser. Hvar och åter igen sigh ett sådant begäfwe/ at högste vår
vthwalde Konung Hertig Gustaff Adolff/ igenom Gud; wilie nägre
Konunglige och Furstelige åchte Mansköns arfrwinger hade eller och
effter sikh låte/tå skal hans åldste Son til Regementet komme/ och sedan
såsom then afföllie ifrån Linien och til Linien/ then eene effter then ans-
dre inträde vthi ther Konunglige Regementet/ och ther förestå och rege-
re/ och ther samma hans Söner födde eller ofödde/ vthaff os och wäre
effterkommande för rätte Arff Konunger til Sveriges Crono hyllade
och sworne Konunger waren oc blifwa stole. Hvar och Hertig Gustaff
Adolff/ c. som nu vår nästkommande hyllade och vthwalde Konung
är/ genom Gudz wilie/ förutan Mansköns Konunglige och Furstelige
arfrwingar dödeligen affginge/ tå skal then nästfölgende/ vår nädigste
Herres och Konungz Son Högborne Furst/ Hertig Carl Philip som
effter Linien then andre födde eller Secundogenitus är/ aldeles vthi
sådanne mått och forma/ som medh Hertig Gustaff vthtryckt är/ vthi
ther Konungliche R. g. niente (för en hyllat/ sworen och vthwald/ och
stadfäst Konung til Sveriges Crono och Rijke) inträde. Så wele
och stole wij vthi sådanne måtte som förberörd är/ honom för vår Ros-
nung och Herre/ här medh aldeles kraffteligen och eigenkalleighen an-
namme/ hålle/ lofwe/ och swårie huldfkap/ manskap och trooskap/ alltidh
stadige/ fast och utan all medel eller gensåhelse at bewissa: Thesukes trog-
ne/ hulle/ hörige/ lydige/ behielpelige/ tröstelige och beständige waren/ och
blifwa wele/ och vårt liff/ lefwerne och all vår wålfård hoos honom
upsättie/ och medh honom som trogne och råträdige Undersäter hoos
theras rätte Herre och Konung ågner och bör niute/ liffde och vndgälle.
Thesukes hvar och effter Hertig Carl Philips dödelige affgång nä-
gre Konunglige och Furstelige Mansköns åchte Liffzartffherstatter
effter wore/ tå skal hans åldste Son komme til Rijksens Regemente/ och
ther effter i så måtte som förr är sagde/ ifrån Linien til Linien/ then eene
effter then andra/ och såsom uti vår hyllade Konungz Hertig Gustaffz
förberet Artikler ord ifrån ord/ vthtryckt är/ hållet och fullkompet blef-
we/ och then Konunglige Regering hoos honom eller hans födde eller

ofödde Lijffzarsvänger blifwe/ och vthaff os och s丈re effter kommande/
för rätte Arfwingar til Sveriges Krono och Rijket hyllade/ valde och
sworne wara. Sammalunda skal thet och hållas som nu om Hertig
Gustaff Adolf och Hertig Carl Philip bemålte år / hwar Gudh Alz-
mächtig täckes gifwa vår nädigeste vtekade Konung Hertig Carl/ ic-
ånu nägre Manköns lijffzarsvänger/ en eller flere så at the effter föd-
le rätten skole näst effter Hertig Carl Philip til then Konunglige Ne-
geling komma ifrån Linien och til Linien/ then ene effter then andre.

Hwar och så hende/ at Hertig Carl Philip/ som nu vthi Walet och
holningen then andre vchvalde och hyllade Konung år/ förutan Man-
köns åchte lijffzarsvänger/ dödeligen affginge/ och högb. vår nädigeste
vtekade Konung Hertig Carl/ ic- , inge flere Manlige lijffzarsvän-
ger effter sugh läte/ tå skal thet näst then Konunglige wyrdigheit och Re-
gemente uppå then Högborne Furste och Herre Hertig Jahan tilfallen
blifwe/ aldeles och uti likska mätto/ ord ifrån ord/ som om the tweñe högb.
H. F. N. Sönnen Hertig Gustaff Adolf och Hertig Carl Philip
Bröder vtherykt år/ hvilke wij näst effter th. före för vår Konung
och Herre här medh krafteligen och ogenkalligen wele annanha/ hyl-
la/ lofwa och swarie/ huldskap/ trofkap och manskap/ altijdh städigt/ fast
och obräkligent förutan alt medel eller vtflycht at hålle/ Honom trogne/
hulle/ rätträdige/ behielpelige/ tröstelige och beständige wara och blifwa/
lijff/ lefwerne och all wålfärd hoos honom upfättia / och medh honom
niuta/ lijdha och vndgelle som trogne och rätträdige Undersäter emot
theras rätte Herre och Konung ågner och böör. Hwar och sådant fall
sigh medh högbite Hertig Jahan tildroge/ at han dödeligen affginge/ tå
skal ther näst hans åldste åchte Son/ then Konunglige wyrdigheet och
byrde annanha/ och i så mätto som the aff alle ifrån Linien och til linien/
likska som medh Hertig Gustaff Adolf och Hertig Carl Philips hols-
ning och Artiller/ ord ifrån ord förmåle år/ hållit blifwe. Och then sam-
me som tå then näste effter Linien blifwer/ wele wij annanha och beken-
na för vår och Rijkens hylladhe och vchvalde Konung til Sveriges
Rijke och Krono/ och hono hylle/ huldskap/ trofkap och manskap egen-
kalligen at swarie och hålle/ och medh honom upfättie lijff/ lefwerne/ och

18.

vthi all vår wålfärd/ och yttermeera göra och handla alt thet som trogne
och rätträdige Undersäter bör och plichtige åre. Och effter wij aff His
storierne nog sampt hafwe förnummit/ hwad h skada och fördärff/ twist
och oenigheet som plågar fölie/ när then rätte Linien eller Byrden icke
achts eller effterfolgte blifwer/ utan Rijket och Regementet slår vthi
öfwerhetenes twedräctighe vthwällesse/ och then ene wil hafwe then
och then andra en annan/ Såsom och twert emot hradh sämie och en-
dräctigheet/ som skeer når man effter Gudz förshyn fölier then rätte
byrdz och Blodz Linien. Thersöre hwar så hände och tildraga kunne/
hvilke Gudh Alzmächtig nadeligen offwende/ at then heele Konung-
lige och Furstelige Manköns affödo och släkt affölle/ och Qwinköns
arfwinger igen lefde aff hög:te Konunglige och Furstelige slächte/ tå
wele wij ånnu ytterligare aff en godh frij wilie/ tjdigt rädh och wålbe-
cäckt modh hafwe lofwat och tilsagde/ Såsom wij och här medh lofwe/
tilsäye och swarie/ enhålleligen och endräcteligen/ sampligen och sons-
nerligen för os alle och hwar för sugh/ så ock alle vår effter kommande/ på
thet krafftigeste nägħt/ vthi ske kan och bör/ at wij wele och skole an-
namme och bekenne thell Furstinne och Konunge Dotter/ om hon til-
år/ eller och Furste dotter som tå åldst och oförsed år/ aff samne Konung-
lige Qwinköns slächte/ för Sveriges Rijkes Drotning/ doch at wij
icke skole wällie H. F. N. någon Man emot H. F. N. egen godh willie
och samtyckie/ och besynnerligen aldrigh någon aff thet Folck/ Rijke el-
ler Land/ som os Swenske förhafwe eller förachte/ och effter wårt fö-
därff och undergång trängtat och åstundat hafwe/ ey heller någon som
år aff någon wilfarande falst och Aßgudist Religion/ och medh os/ vthi
Religionen icke är eens/ effter såsom och henne här medh skal vara fö-
hudit medh sådane Nationer sig i Gifftermåls handel inläte/ så fräne
hon sin rätt icke wil hafwa förbrutit/ utan fast heller och besynnerligen
någon infödd Swensk man/ som Rijket kan vara nyttigh/ och henne
behagelig/ eller och någon aff the Furstelige hws vthi Tyskland/ som här
ifrån Sverige viass höglofsligh Konung Gustaff/ hafwe theras här-
komst/ och medh os vthi Religionen eens åre/ om elliest icke någon nä
Skylskap samme Gifftermål förhindre kunne. Men the andre Ko-

nunge och Furste dötterer/ som då kunne förhanden vara/medh en åhr
ligh och tilbörlih Brudestate afläggie och försee/ sampe annan Furste
ligh vchredzel/ effter som saligh och höglofig i åminnelse Konung Gu-
stafz Testamente / och then Ordning här giord är uppå thenne Rijks-
dagh vchwisser. Doch medh sådane förbetingan och vthtryckte förord/
at högbite Konunge och Furste dötterer/ icke skole ingå eller göra något
Giftermål medh någen Herre/ medh mindre än thet skeer medh Rijks-
sens Ständer enhällige samtyckie och frije wilie. Och skal här medh
ingalunde förstas Konungen i Påländz Syster eller hans Döterer/
om han nägre bekommer vthan wijs wele of iifrån them sāsom förbit är/
aldeles affsagt hafwa/ och them aldrigh någon rätt til Rijket bestå. Och
effter ale thet buller och oredhe/ krigh och örligh/ sā och skilachtighet som
wijs nu hafwe/ hafwer sīgh māst ther vthoff försakat/ at Konungen i
Påländ hafwer warit medh Rijksens Ständer vthi Religionen oens/
och twert emot sin Faderfaders Testamente fallit iifrån vår Christelige
Religion/ och wedertagit Pärvens Affgudiske lära. Therföre sā hafwe
wijs of samsatt/ förbundet/ förknippat och före^{ett} at wijs effter thenne
dagh ingen til then Konungliche Regering wele tagha och annamma/
som icke är medh osi vchi vår Christelige Religion eens. Och för-
thenkul hwilkens aff Arffursterne som faller iifrån Gudz clara och rene
ligion/ som vchi then Prophetiske och Apostoliske striffe är författat sā och
ifrån then rätte och öforandrade Augsburgiske Confession som Kep-
ser Carl then V. Anno 1530. uppå Rijkztagen vthi Augsburg öfver-
antwardat bleff hwilkens på Gudz ord grundat är/ Sāsom och jämval
ifrån andre föregångne loslige Handlingar och Beslut/ som bādhe vchi
saligh Konung Gustafz tijdh och sedan gjorde åre/ som lände först och
främst then Christelige Kyrke/ sā och then sanne och rene Religion til
vphuggelse/ och sedhan tiene och hälle godh Politie och Ordning medh
mache vchi Andelige och vordilige saker/ och icke alt thet gör och besor-
der/ som han kan lämckie til Gudz åbre/ och then Evangeliske sanne
Religion som nu bemålt är/ befording lände kan/ och mārt kāre fäls-
dhernesland kommer til gagn och wälfärd/ then samme skal hafwa sīn
Arffzatt aldeles förmåkat/ som honom eliest effter thenne vpräntade
Arff.

Arffforeningen hūvte borde. Thesliks sā skole wäre Arffurster widh No. S. iis. 19
samme Arffzrāz förbrytelse/ icke tage sīgh Hustruer som åre off någon
wilfarande salst Religion/ och annan än then som nu bemelt är/ på
het at ther vthaff icke någen skilachtigkeit i Religionen ibland Vna. Sed iste ka
dersäterne och öfverheten fölie må/ effter som medh Konung Sigis-
mundo i Påländ stede är/ Sāsom the och icke heller skole inlāte sīgh i
något Giftermål/ medh mindre än Rijksens Ständer är ther om fört
witterligit/ om the kūne pröfwe/ at het är theras F. N. och heele Rijkets
gagneligit. Hvar och någon ibland Rijksens Inbyggjare/ antingē the
som nu lefwe/ eller här effter komma kunne/ han wäre sīgh högh eller lågh
innan Rādz eller vhan fuñes/ som ther til rāda/styrelia och hielpa wil-
le/ at någon aff wäre Arffurster skulle vthi någon Affgudist eller och
annan Religion vpfodd blifwa/ än som nu bemelt är/ them wele wijs ach-
ta och hålla för Fäderneslandzens fordärfware/ och Rijksens och alles
wåres störste Förrådare. Och på het at tiffälle til sådant obestånd må i
tijdh warda förekomytt och förtagit/ sā skal ingen som aff någon annan
Religion är/ än thet. Sā nu bemålt är/ här vthi Rijket blifwe leden/ el-
ler i något fall och åmbete brukat/ utan sāsom om Arffursterne förmåle
år/ at hwilken aff them som falla iifrån Gudz clara och saliggörande
ord/ han skal hafwa sīn Arffzatt til Rijket förmåkat/ Sā skal oc twert
om igen then som aff Rijksens Inbyggjare faller iifrån vår Christelige
Religion/ som nu bemålt är/ hafwe förmåkat sitt godz vnder näste
Freender/ och förvissas aff Rijket/ på thet han icke må hafwa tiffälle
sitt förgiffe at vchspy. I lika mātto hafwe wijs och sā enhållelen sam-
tyckie och of föreent/ at ingen aff Arffursterne skal komma til then Ko-
nungliche Regering/ som widh ett ånat Konungariske tagis hafwer/ sā
som och icke heller någon Arff Konung hafwa macht widh andre Land
och Konungariske tage/ medh mindre han altejd vil vti Sverige boen-
des blifwe. Ty wijs hafwe noglampet bāde aff framfarne Handlinger sā
och thet som nu förhanden är/ förnummit/ hwad skada som ther aff haf-
wer folgte/ at Sveriges Konunger hafwa wedertagit andre Land och
Konungariske. Hvarföre förbinde/ förplichte/ loswe och swārie wijs/ at
wijs förmelds thenne vår sworne Eedh thene Arffhyldning sāsom hon
sā. S. iis. 19
ord

ord ifrån ord här vthtryckt och författat är/ så länge högste vår nädige
vhkorade Konungs och H. G. N. åchte Manköns/ så och sedhan then
Högborne Furstes och Herres/ Hertig Johans och H. G. N. Manköns
åchte Lijffzarfringer förhanden och lefwanedes åre/ städige och fast/ och
digenkalleigen fullkomne och fullgöre wele/ och så länge then samma
Konunglige och Furstelige Släct warar/ them för wäre rätte natur-
lige Konunger/ Furster och Herrer ifrån Linien eller Släcte/ och til
Linien eller Släcte/ såsom i thenne Arsförening förmålt är/ at hälle/
och ther hoos/ Lijff/ lefwerne/ Godz och all wår wälfård/ och alt thet wij
åga/ vpsättia lefwe och döö/ niute och vndgälle/ och emot alle vhländste
eller inländste Rikssens och theras Fiender/ som nu åre eller framdeles
blifwa künne/ platt ingen eller någon Nation/ Landzore/ högre eller låg-
re Potentater eller Ständer vndantagne) motstånd göra och förfach-
ta/ wäre lijff och lefwerne wäge och vpsättie/ och medh gerningarne gö-
ra och fullkomne/ alt thet som of emot wäre rätte naturlige infödde
Konunger och Herrer/ och wår Fädernesland/ som trogne Svenske
Män och rättradige Undersäter ågner och been/ och wij effter Godz
Budh och på wår Edh och Förplichningz/ wagine åre stöldige och fö-
bundne. Och effter thenna dagh ingen annan/ Inländste eller vtländste
(chtwad måtto thet någon tjdh skee kan/ ingen vndantagande) för wäre
Herrer eller Konunger at tago eller bekenne/ vthan heller them hielpe
at förfölle/ och medh lijff och lefwerne motstånd göre/ och så länge then
Konunglige och Furstelige släcte och börde lefwe/ them för wäre och
menige Rikssens naturlige och vthvalde Konunger/ Herrer och Rege-
rande Potentater och vthaff menige Riket och os alle samfält och syn-
nerligen hälle och hatwe/ och vthi then måtton hvarken fiendkap/ haat/
nijt eller någre handa andta saker/ Menniskors swindelik/ inbläsning
eller försöning och affwile/ ther ifrån vrtangie öfverdale eller beröcke lä-
te skole/ vthid wår stål saligheet/ åhra/ Godz och all wälfårdz förtappel-
se. Hvor och så hände/ at någon inländste/ eller en Landzort eller flere/
nu eliet i tilkommande tider (som doch medh Godz hielp icke skee stal)
här ifrån affölle/ eller eliest någet buller eller obestånd vpwäckie wille/
tå förbinda/ förknippe/ lefwe och tilsäye wij genom thenne wår sworne
Edh

20.

Edh och förplichningz/ krafft och macht/ sådanne obestånd vpå högste
wår nädige vhkorade Konungz/ begåran/ alswarligien hielpe at under-
tryckie och straffe/ och them hvarken lönlien eller vppenbarlien medh
rädh eller dädh/ hyse/ heine eller i någon måtte medh Maat/ döö/ vårior
eller andre nödhtorffier at vndstättie eller förstreckie/ vthan them medh
lijff/ lefwerne förfölle och niderläggie/ och så starcke som of mögeligtie
år/ förvhan vthflycht til hielp komme/ Thesliks och emot alle andre ve-
ländste anstöder och öfverfälningar hvat så förnödē wore/ Man hoos
Man/ wäre lijff och lefwerne/ troligen och manligen wäge och vpsättie,
Wij wele och the andre wäre Arsfurster som til thenne Konunglige
Regeringen icke kunne komma/ utan eliest medh Land och Lähn försed-
de blifwa/ vthan all medel eller vthflycht/ såsom wäre naturlige Landz-
furster och hylladhe Herrer/ trogne/ hulle och rättradige wara och hoos
them icke annat handle eller göre/ vthan alt hevadh som trogne och rät-
tradige Undersäter bör och plichtige åre/ thesliks Sveriges Crono och
Konung wår tilbörliche hörsamheet och skyldige tienst och plicheet at be-
wisse/ såsom trogne ol. Rikssens förplichtige och rättradige medledemot
och Undersäter bör. Och hårvtihöfwer eller emot thenne Arsförening/
ewige tilsammans sättning eller förbindelse/ wele och skole wij platt vti
ingen måtte något motstånd eller genwördigheit företage/ sådant icke
heller tilstädie/ at vtaff vtländste eller inländste skee skal/ vthan samfäl-
ligen både i närlwarende och tilkommande tider/ sådanne Arsföreningz
tilsagen och löfste medh alles wäre gode wilie och vpräckte händer an-
nammat/ och thet yttermere medh gerningerne besterme/ bestyddie och
hielpe/ och tilsammans hälle och förhware/ och högste H. G. N. och menige
Rikssens wälfård/ fridh och roligheet förfordre och fremie/ all stade och
fordärff i tjd warne/ förhindre och affwärje. Thette wij vpå thet allers-
troligeste förutan all arge list/ skäsmål/ nyefunder/ eller huru Menn-
skors list och sinne thet någon tjd vptåckie må eller kan fulborde/ ful-
göre och obrägligen och oigenkalleigen hålla wele/ som wij och nu sam-
fält och synnerligen vthid alles wäre Christelige troo/ åhre/ samwt/ lijff
och godz/ och med thetne wår besworne Ed/ til sanfärdigt och ewigt wie-
nesbörd/ thet bekräftige och stadsfaste/ ther ifrå hvarken gunst/ gäfwar/
Haat/

Kongl : May :
Stadgha / giord på
Bisjfsdaghen vthi
Örebro.

M. DC. XVII.

Eryctti Stockholm / hoos
Hendrich Keyser /